

Konjunktúrajelentés

(rövid összefoglaló)

A világgazdaság és a magyar gazdaság helyzete
és kilátásai 2023 nyarán

Világgazdaság

A globális gazdaság helyzete összességében 2,7%-os növekedést mutat az OECD friss előrejelzése szerint, de jövőre csak kismértékű javulás (2,9%) várható. A növekedés üteme főként az infláció csökkenésétől és a reáljövedelmek emelkedésétől függ. Az eltérések továbbra is nagyok a régiók között, a feltörekvő országok, például India és Kína dinamikus (5-6%-os) növekedést mutatnak, míg az USA-ban és Japánban 1% feletti növekedés, Európában pedig inkább stagnálás várható.

A globális kibocsátás az év első felében erőteljesen bővült, de nem világos, hogy meddig tartható fenn ez a trend. Az infláció terén továbbra is aggasztóak a kilátások, mivel szinte mindenhol meghaladja a jegybanki célok szintjét. Az árakat továbbra is felfelé hajtják az árfelhajtó tényezők, és a nyersanyagárak csökkenése csak lassan érezteti hatását.

A világkereskedelem stagnál vagy enyhén visszaesik az első negyedévben tapasztalt lassulás miatt. Az infláció változtatja meg a fogyasztás szerkezetét a fejlett országokban, ami kevesebb keresletet jelent a nemzetközi értékláncokon keresztül gyártott termékek iránt. A nemzetközi fuvarozási társaságok jelentős kapacitás kihasználatlanságról számolnak be, ami rontja az eredményeket. A külkereskedelmi árak továbbra is magasak, és bár nem várható jelentős csökkenés, emelkedés sem valószínű.

A monetáris politika továbbra is szigorú, és a magas kamatok miatt a fiskális politika is korlátozott mozgástereket biztosít a növekedés támogatására.

Az infláció mérséklődik, de a maginfláció még mindig magas szinten marad. A jegybankoknak nehéz döntéseket kell hozniuk a kamatlábak alakításával kapcsolatban. A világkereskedelem mérsékelt bővülését várjuk az idén, és jövőre sem várható jelentős növekedés.

Az euróözone gazdasága 0,6%-kal bővül idén, és jövőre valamelyest élénkülhet a növekedés. A magánfogyasztást a kedvező munkaerőpiaci helyzet támogatja, de a beruházások és az állami fogyasztás visszaesnek. Az export bővülése lelassul, és az infláció csökken, de továbbra is magas marad. A monetáris politika szigorú marad, és a fiskális politika is korlátozott.

Az EU-27 GDP-je nőtt az év első negyedévében, és mérsékelt növekedést várunk az idén és jövőre is. Az infláció változatlanul magas, különösen a közép-kelet-európai országokban. Németországban a növekedés visszaesett, de jövőre élénkülést várnak. Az export bővülése lelassul, és a vállalatok hangulata negatív irányba fordult. Az infláció mérséklődik, de továbbra is magas marad. A monetáris politika és a fiskális politika is szigorú.

Az EU-13 országok - az euróözone tagjai kívül - jóval gyorsabb növekedést mutatnak majd 2024-ben, mint az egész euróözone. Az infláció az EU-27 átlagában magas marad, különösen a közép-

kelet-európai országokban. Ebben az összefüggésben Magyarország továbbra is a legmagasabb inflációt mutatja az EU-ban.

Németországban az év eleji növekedési visszaesés elsősorban az állami kiadások visszafogásának volt köszönhető. Az ipari megrendelések magas szinten vannak, a szolgáltató szektor pedig profitál a megemelkedett bérekből. Az év második felére élénkülés várható a német gazdaságban, de az egész évre nézve enyhe zsugorodást prognosztizálnak. A vállalatok hangulata április óta romlott, és az IFO konjunktúraindex is csökkenő tendenciát mutat, mind a jelenlegi helyzet, mind a jövőbeli kilátások terén.

Az inflációs nyomás lassan csökken, és jövőre már csak körülbelül 2%-os fogyasztói áremelkedést várnak. A munkaerőpiacon azonban továbbra is problémát okozhat a munkaerőhiány, ami egyes ágazatokban emelheti a béreket. A csökkenő energiaárak hatására az infláció is mérséklődik, de az orosz-ukrán konfliktus miatti esetleges energiaellátási zavarok még mindig fenyegetést jelentenek, amelyek az árakat felfelé nyomhatják.

A monetáris politika továbbra is szigorú marad, és az infláció alakulása fogja meghatározni, hogy mikor ér véget a szigorítási ciklus. A korábban tolerált laza fiskális politika mostanra szigorúbbá válik, és a támogató intézkedések kivezetése már mindenütt megkezdődött.

Az EU-27 GDP-je nőtt az év első negyedében, és az idén 0,7%-os bővülést várnak, míg jövőre 1,9%-os növekedésre számítanak. Az infláció az EU-27 átlagában magas marad (6,2%), főként a közép-kelet-európai országok magas rátái miatt. Az inflációs ráta az EU-ban továbbra is Magyarország esetében a legmagasabb.

A gazdasági kilátások vegyesek, és a világ különböző régióiban változó mértékű növekedés és infláció tapasztalható. A monetáris és fiskális politikák, valamint a globális események alakulása döntő tényezők lesznek a gazdasági kilátások alakulásában.

Magyar gazdaság

Az elemzés a magyar gazdaság makrogazdasági helyzetét és kilátásait mutatja be. Az idei év első negyedében a magyar GDP volumene csökkent éves összehasonlításban, ami 2021 óta először fordult elő. A csökkenés már a harmadik negyedét mutatja az előző negyedéhez képest. Magyarország a harmadik legrosszabb teljesítményt nyújtotta az EU-tagállamok között, csak Észtország és Litvánia teljesített ennél rosszabbul.

Az előző év azonos időszakához képest a kiigazítatlan GDP volumenese mérsékelt, mindössze 0,9%-os volt, de a munkanappal és szezonálisan kiigazított index alapján 1,1%-os csökkenést mutatott. A háztartási fogyasztás vártnál kisebb mértékben csökkent az első negyedévben, bár a nettó reálkeresetek jelentős visszaesése volt megfigyelhető.

A GDP-arányos megtakarítási ráta ugrásszerűen nőtt az első negyedévben, és a jövedelemcsökkenés közepette a háztartások nettó finanszírozási képessége is nőtt. A foglalkoztatás szintje nem csökkent, ami mérséklően hatott a fogyasztás visszafogására.

A beruházások volumene csökkent a vállalati szektorban, míg az állami beruházások nőttek. Az export növekedése az áru-külkereskedelem területén koncentrált, míg más területeken csökkent az export volumene.

Előrejelzések szerint a GDP várhatóan további 0,5%-kal csökken 2023-ban, ami alacsonyabb a piaci konszenzuszánál (0,0%). Az iparban visszaesést várható, míg a szolgáltatási szektorban stagnálást vagy jelképes növekedést prognosztizálnak. A magánfogyasztás várhatóan 2%-kal csökken, de ennek van pozitív kockázata a második félévben.

Az államháztartás hiánya várhatóan 4,9% lesz a GDP-arányában, ami 1 százalékponttal magasabb a tervezettnél. Az adó- és járulékbévételek alacsonyabbak lehetnek, mivel a fogyasztási dinamika nem erősödik. Az államadósság rátája csökkenő pályán marad, de további intézkedések nélkül a jövő évben elérheti a GDP 3,9%-át.

A kamatok csökkentek a jegybank részéről, de még mindig magasak maradtak. A forint árfolyama erősödött a második negyedévben. A kamatcsökkentés és a befektetői hangulat javulása hozzájárult ehhez.

Az elemzés véleménye szerint a magyar gazdaság kihívásokkal néz szembe, de további intézkedésekkel és gazdaságpolitikai lépésekkel javulhat a helyzet a jövőben, viszont a gazdasági kilátások továbbra is kihívásokkal tűzdeltek maradnak a közeljövőben is. A magyar gazdaság első negyedéves teljesítménye nem volt kielégítő, és az idei évre további kihívások várnak. Az infláció tetőzése és a jövedelmek csökkenése miatt a háztartások vásárlóereje gyengül, ami negatívan befolyásolhatja a hazai keresletet.

Az export-orientált ágazatokban továbbra is fellendülést tapasztalunk, különösen az exportképes gépek és szállítóeszközök területén. Az export növekedése azonban nem elegendő ahhoz, hogy ellensúlyozza a belföldi kereslet visszaesését, és a gazdaság teljesítményét továbbra is nyomás alatt tartja.

Az államháztartás szintjén a hiány romlása aggodalomra ad okot. Az államháztartási hiány várhatóan magasabb lesz, mint tervezették, és ez növelheti az adósságszintet. Az államadósság aránya a GDP-hez képest továbbra is csökkenhet, de a magasabb hiány miatt ezen a területen is fenntartott elővigyázatossággal kell eljárni.

A gazdasági kilátások tekintetében többféle tényezőt is figyelembe kell venni, és a piaci konszenzustól eltérő előrejelzésekkel kell számolni. A kamatcsökkentési ciklus és a jegybanki intézkedések továbbra is befolyásolják a gazdasági helyzetet. A forint árfolyama is változékony maradhat az előrejelzésekkel összhangban.

A 2023-as év gazdasági kilátásai bizonytalanok maradnak. A háztartások vásárlóereje csökken, az export továbbra is fontos tényező a gazdaság számára, de a belföldi kereslet visszaesése további kihívásokat jelent. Az államháztartás hiánya is aggodalomra ad okot, és a gazdasági helyzet alakulása továbbra is figyelemmel kísérhető a következő hónapokban.

Fontos lesz, hogy a gazdaságpolitika és a jegybanki intézkedések megfelelően reagáljanak a változó körülményekre, és támogassák a gazdaság fenntartható növekedését és stabilitását.

Végső soron a gazdasági helyzet alakulása függ az inflációs nyomástól, a világpiacon történő változásoktól és a belföldi kereslet alakulásától. Az előrejelzések és a gazdaságpolitikai intézkedések figyelemmel kísérése kulcsfontosságú lesz a gazdaság számára az elkövetkező időszakban.